

(המשך ממחזור 57)

מהתפתחות בלתי צפויה. אך כתם זה של דם, שנוסף על קודמו, נדבק אל מיצחו של הקצין הצעיר, שכבר יצא לו שם של חייל אכזרי, שאינו יודע חמלה. **אל ראשו של שרון החלה נקשרת הידה שחורה של אדם דמוני, אדם שאינו אנרשי לגמרי.**

ברוח נבואית רשם משה שרת המזועזע ביומנו הפרטי כי יחידתו של שרון הפכה "מכשיר-נקם קיבוצי", ושהיא מהווה גם "מחשת הסתה ובלע נגד השילטון האזרחי". גם לאחר מכן הוסיף ריח האכזריות לדבוק בו. במילחמת סיני

במילחמת ששת הימים, שבה יצא לו לראשונה שם של מצביא מחונן, התנגד שרון לרעיון שהועלה כאשר הסתיימו הקרבות, ואלפי מצרים בודדים תעו במיזב, על סף המחת בציפאון, וניסו להגיע בחזרה למצרים. הוצע אז להצניח להם מהאוויר מיכלי-מים, כדי שיוכלו להציל את חייהם. שרון התנגד לכך. אז, כמו במלחמת הלבנון, סבר כי הסיסמה "להשמיד את האוייב" פירושה להרוג את חיילי האוייב.

אחרי מלחמה זו קיבל שרון על עצמו "להשליט סדר" ברצועת-עזה, שבה רבו הפיגועים של המחתרת הפלסטינית. הוא עשה זאת באמצעים, המעוררים עד היום לחלה — ולא רק אצל הערבים. כל "מחבלי

לפני מלחמת יום-הכיפורים, שגם בה הצטיין כמצביא. התפרסם שבו בקשר למיבצע גירושם של הבדואים מן האיזור שמזרע עמדה לקום ההתנחלות של פיתחת רג'יה. הוא השתמש בשיטות כה אכזריות עד כי גם ממשלת גולה מאיר, שלא לקתה במידה מפורזת של הומאניות, הגדירה אותם בהחלטה-נוזיה יוצאת-דופן כ"חריגים". שרון עצמו סיים פרק זה כאשר החליט, בדם קר, ובלי אישור הממשלה, למחוק מעל פני האדמה את כל העיר ימית ולא להשאיר בה אבן על אבן. **ואם כך עשה עיר עברית, שעליה היתה תיפארת — כיצד זה ירתע שרון מהחרכת עיר כמו בירות?**

האדם והחד-ממד'

א יך צומח אדם כזה? קרקע-גידולו האישית של אריאל שרון-שגרמן ידועה היטב. הוא גדל תחת שילטונה של אם קשוחה

המגע האנושי היחידי שלו הוא עם אשתו, לילי, הממלאת את כל מחסורו בקשר עם בני-אדם. שרון מהווה דוגמה קלאסית לטענות של הפסיכור לוגיסט-המחסור באהבה ובתשומת-לב בגיל הרך נודם למום נפשי חמור, מדלדל את נפשו של אדם ומעוות את עולמו.

אריאל שרון מסוגל להבין רק שפה אחת — שפת הכוח — ורק היא שגורה בפיו.

כמו נפוליון בונאפארט, שגדל בנסיכות דומות מאור, בעוני רב תחת שרביטה של אם קשוחה דומה, לטיציה בונאפארט, בהיעדר האב במשך תקופה ארוכה, משוכנע גם אריאל שרון משחר נעוריו כי הוא נועד לשלטון העליון. מעולם לא היה מסוגל להפריד — ולו רק בתיאוריה — בין עניינו האישי ובין העניין הלאומי. מעולם לא היה מסוגל להבין כיצד זה מעו מישוה לחסום את דרכו אל השלטון העליון, תחילה בצה"ל ואחר-כך במדינה כולה. הפגיעה באריאל שרון והבגידה בעם-ישראל אחת הן בעיניו, כי עם-ישראל וקוק לאריאל שרון, ורק הוא לבדו, יחיד בדורו, מסוגל להושיעו.

אצל אדם אחר יכולה נרשח כזאת להעיד על שינוי-גדלות. אצל איש דמוני כמו אריאל שרון זהו מרכז האישיות — יתרה מזו, זהו ה"אישיות כולה."

מי שאינו מבין זאת, אינו מסוגל להבין את שרון. המבקרים המזולזים בו רואים לפניו אדם פרימיטיבי, בעל תפיסה פשטנית להחריד, השכלתו שואפת לאפס. כושרה-ביטוי שלו בכל השפות, וגם בעברית, מוגבל. התבטאותו היא חלגית, ולא פעם צורמת. חרץ מן החקלאות, הצבא והפוליטיקה — מיקצועות המשתלבים זה בזה לעיתים קרובות — אין לו תחומי-התעניינות. בעיני המבקרים, הוא אדם חד-ממדי, שטוח, רדוד.

אולם לגבי האדם הדמוני, כל אלה הן מעלות. הן מאפשרות לו להתרכז כל-כולו בדבר האחד, שהוא חפץ בו. הדבר מעניק לו כוח-מחץ שאין לעמוד בפניו. מוטיבציה שאינה נרתעת מפני שום דבר.

זהו אדם המסוגל לכל, שאף מעצור אנושי אינו יכול לכדום אותו — מפני שאין לו כזה.

העידן החדש

א יך הופך אדם כזה לדמות הרומינגטית במדינה שלמה? היכן מתחברת קרקע-הצמיחה האישית של הנער המקופח מכפר-מליל לקרקע-הצמיחה הלאומית? **אין ספק שאריאל שרון ענה בשנת תשמ"ב על צורך נפשי לאומי. הוא לא יכח היה להטי" ביט את היתמו על המדינה, אימלא היתה המדינה מוכנה לאיש כזה, לוקא רצתה בו.**

הכל חשו כי עלייתו של אריאל שרון בשמי המדינה פותחת דף חדש בתולדותיה. תחושה זו לא התבטאה רק בהרצת ההמונים שהרעו לקראתו, אלא גם בהתי נגדות הסרת-התקדים לו ולמעשי, שהצמיחה השנה תופעה שאין לה אח רוע בתולדות המדינה: הפגנות המוניות נגד המילחמה. בעוד המילחמה בעיצומה.

משה ריון ויצחק רבין, מאשר לאסכולה של ז'בוטינסקי ובגין, יעקוב מרידור ויצחק שמיר, אם פתח שרון בתשמ"ב עידן חדש. הרי אינו אלא המשך של עידנים קודמים. ואכן, ניתן לחלק את תולדות המדינה לעידנים, המצטרפים זה לזה ברצף הגיוני:

העידן הראשון, עד להקמת המדינה: יצירת בסיס הכוח היהודי בארץ-ישראל והכשרתו לחיים ממלכתיים. **העידן השני**, מאז נובמבר 1947 ועד יוני 1967: ביסוס המדינה וביצורה בגבולות שנכבשו במלחמת העצמאות. בעידן זה נעשה ניסיון אחד לפרוץ החוצה, במלחמת-סיני, אך ניסיון זה נכשל.

העידן השלישי, ממלחמת ששת-הימים ועד יוני 1982: כיבוש כל שטחי ארץ-ישראל, הגולן וסיני, עיכול השטחים האלה והקמת בסיס לאימפריה ישראלית. בקמפי דייוויד ויתר בגין על סיני תמורת שלום נסרד עם מצרים. כדי להשיג חופש-פעולה בכל שאר המיגזורים.

העידן הרביעי, שנפתח במלחמת-הלבנון, יוקדש להסכמת ישראל למעצמה הדומיננטית במרחב, לכתישת העולם הערבי ולשכירת כוחו.

מדינת ישראל הפכה אימפריה, ואריאל שרון הוא האימפרטור החדש. אף שהוא מרץ להעניק לפי שעה למנחם בגין את הזכות לעמוד מרכבה הראשונה במסעו הסריאומף.

החלק הרגיש של הציבור הישראלי חש בכך. ההתנגד דות הפנימית הבלתי-רגילה למלחמת-הלבנון נבעה מן ההרגשה כי זוהי המלחמה הראשונה בתולדות ישראל שלא היתה מעוגנת בהרגשה של "אין ברירה" (להבדיל מן המציאות של "אין ברירה").

בפעם הראשונה נעשה בנגזי ניסיון להשתמש בצה"ל כמכשיר לביצוע מדיניות תוקפנית וכוכשנית, ולא כמכשיר להגנה על המדינה. בפעם הראשונה — אך לא בפעם האחרונה.

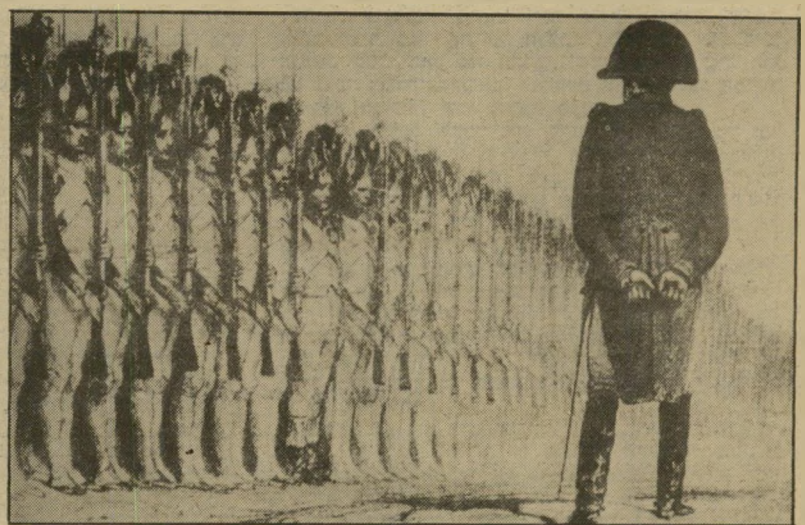
כי מעתה והלאה, יהיה צה"ל בני ספק מכשיר להתפשטות והשתלטות, לא בחזית אחת, אלא בכל המיגזורים.

מהו ועד כוש

כ בר ראשית השנה פירסם אריאל שרון ראיון מדהים. הדברים שנאמרו בו נראו לרבים כפליטות-פה או כהתרברבות חסרת-כיסוי.

שרון הוזמן בדצמבר 1981 לפתוח כנס של המרכז למחקרים איסטראטגיים באוניברסיטת תל-אביב. הוא לא היה יכול לבוא, מפני שבאותה עת דנה הכנסת באישור טיפוח רמת-הגולן. הוא שלח את הגאוס בכתב, ולאחר מכן פורסם הגאוס בעיתונים.

פירט שרון: "יש להרחיב את תחום האיני" טרם האימפריאליזם והביטחוני של ישראל, כדי שיוכלו בשנות ה-90 מדינות כמו תורכיה, איראן ופאקיסטאן, ואיזורים כגון המפרץ ה" פרסי ואפריקה, וכפרם מדינות אפריקה הצפונית המרכוזת."

נאמליון בונאפארט סקר את חילו לפני הבלעשה הג דולה לחוסיה. אריאל שרון מנפך לחילים הזצאים לפליעה ללבנון

היתה זאת תחזית עוצרת-נשימה, שעוררה חיוך אצל סרופטורים רבים. אך החיוך נמחק מכל הפיות במלחמת-הלבנון — הפעולה הראשונה של אריאל שרון במיסגרת התפיסה שהכריז עליה.

(אופיינית דרכו של האיש שניהל את הכנס, שבו היה שרון אמור להשמיע את נאומו זה. האלוף (מיל') אהרון יריב היה אז יונה מוסלגת. אחרי שקרא בעצמו את נאומו הכתוב של שרון, סירב לאפשר את השמעתו בכנס. באמצעות קריין, אך במהלך המלחמה הפך יריב עצמו נץ קיצוני ואחד מנושאי-הדברים העיקריים של אריאל שרון.)

לדויד בן-גוריון היתה תפיסה מרחבית הרבה יותר מצומצמת. אך לא לחינם הושווהה מלחמת-הלבנון רק למלחמה אחת של ישראל שקדמה לה: מלחמת-סיני. כי היה דמיון רב בין השתיים. מלחמת-סיני היתה מלחמה יוממה. בשפתו של מנחם בגין, שהישיחה גם הוא את שתי המלחמות: מלחמה של "יש ברירה". היא תוכננה ובוצעה בתיאום הדוק

מחי טיבה של התקופה החדשה, שנפתחה בחיי ישראל ב-6 ביוני 1982? איך היא מתקשרת לתקופות קודמות? האם היא מהווה ניגוד חותך להן, כפי שסברו רבים בארץ ובעולם, או שאין זה אלא המשך טיבעי באמצעים חדשים?

אריאל שרון עצמו לא בא מן החוץ. שלא כמו מנחם בגין, לא היה שייך לתנועת-שוליים. שהיתה במשך שני דורות מחוץ למתנה, ושעצם בואה לשלטון היתה "מהפך".

אריאל שרון אינו תלמידו של זאב ז'בוטינסקי, ותורר תיהם של "ראש בית-ר" וירשו בנכות-עצמו. מנחם בגין, אינו אומרות לו דבר. **שרון בא מלב ליבה של ארץ-ישראל הער" כדת: מושבה-העובדים. הוא יצור-כפוי הארשי של דויד בן-גוריון, שטיפח אותו מאז צעדיו הראשונים ביחידה 101, ושאצו היה כמשך זמךמה גם כבית ותלמיד אישי. הוא שייך יותר לאסכולה של בן-גוריון וישראל גלילי,**

ונוקשה מאין כמה, עקשנית וחסרת-פשרות. אשת ריב ומדון, אשר ניתקה את אריאל בנה מכל מעע עם שכניו מגיל צעיר ביותר. האב, שהיה רך יותר אך לא מוחת עקשני, נערך מן הבית ברוב השנים שבהן עוצב אוסו של הילד.

ילדות קשוחה זו, כתנאים מפאראטאיים, היתה עשירה בעבודה קשה וענייה במגעים אנושיים, גרמה לאריאל שרון קיפוח רחחני חמור.

הוא לא הכיר השפעות עדינות ומענדנות. הוא לא למד מעולם לקשור יחסי-קירבה עם בני-אדם. מעולם לא היו לו ידידים אמיתיים. יש לו מעריצים המשועבדים לו לחלוטין, בלב ובנפש, ויש לו אויבים שיש לדרוס אותם ברגל גאווה. אלה לא ישבו השנה רק בבירות המערבית, אלא גם ליד שולחנה של ממשלת-ישראל.

* טיפורו המלא של שרון, מוצאו וילדותו, הופיע בכתבה על איש-השנה תשמ"א (העולם הזה 2300).